

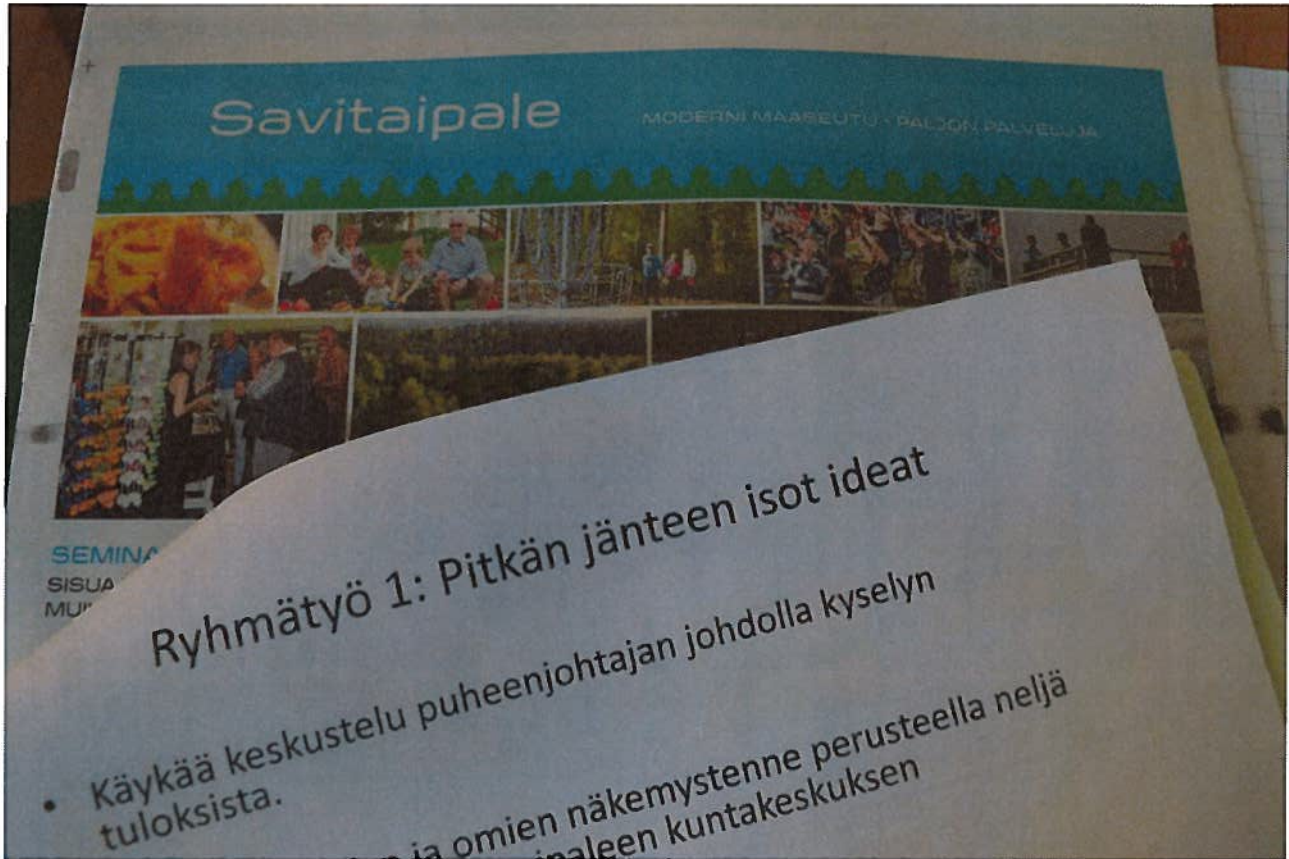
2014-009

118410

Savitaipale

MODERNI MAASEUTU • PALJON PALVELUJA

Elinvoimainen kuntakeskus - loppuraportti

14.12.2015
Savitaipaleen kunta
Eija Pajula, EAM

1. JOHDANTO.....	2
2. HANKKEEN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET.....	2-7
3. TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS.....	7-11
4. TIEDOTTAMINEN.....	11
5. KILPAILUTTAMINEN.....	12
6. RAHOITUSSELVITYS.....	13
7. HANKKEEN HENKILÖSTÖ.....	14
8. TOIMINNAN JATKUVUUS.....	14

1. JOHDANTO

Elinvoimainen kuntakeskus – hankkeen (Eky) päätavoitteena oli lisätä paikallis- ja aluetaloudellista vaikuttavuutta ja vahvistaa uusien yrittäjien ja asukkaiden paikkakunnalle sijoittumishalukkuutta. Tavoitteena oli yhdistää asukkaiden, yrittäjien ja kuntapäätäjien ajatuksia kuntakeskuksen kehittämisestä ja innostaa kuntalaisia sitoutumaan ja luottamaan kunnan tulevaisuuteen.

Tavoitteena oli madaltaa maaseudun korkeaa yrittäjäksi ryhtymisen kynnystä. Savitaipaleen kunnan ideoimaa koeyrittäjyyttä, riskitöntä tapaa tutustua yrittäjälämään maaseudulla koeyrittämisen ja koeasumisen avulla, esiteltiin ja sitä yritettiin jalostaa yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa. Mediakampanjan avulla lähestyttiin potentiaalisia uusia asukkaita ja yrittäjiä. Koeyrittäjyydestä ja luopuvien yritysten jatkamisesta kiinnostuneita kartoitettiin valtakunnallisesti. Heitä innostettiin kiinnostumaan kunnasta ja kuntaan investoimisesta. Luopuvia yrityksiä, vuokrattavia ja myytäviä asuntoja ja maatiloja kartoitettiin paikallisesti.

Ekyn haasteena oli löytää oikea suunnitteluote ja sektorirajat ylittävä toimintamalli, jossa päättäjien, asukkaiden ja yrittäjien ajatukset kohtaisivat. Tavoitteena oli turvata kehittämistyön jatko. Mallia haettiin Pienten keskustojen verkostosta (Pike). Pike-yhteistyö osoittautui onnistuneeksi ja sieltä löytyi sovellettavia malleja ja toimintatapoja Savitaipaleelle ja samalla myös muille Etelä-Karjalan pienille kunnille maaseudun elinvoimaisuuden vahvistamisen edistämiseksi.

Eky-hanke onnistui tavoitteessaan rakentaa vetovoimaista eteläkarjalaista maaseutua. Hankkeen ensimmäisiä tuloksia esiteltiin jo hankkeen alussa, toukokuun lopulla Savitaipaleella järjestetyssä SISU-seminaarissa. Kuntakeskuksen elinvoiman ja uusiutumisen merkitys pystyttiin nostamaan entistä paremmin esille. Elokuussa 2015 kunnanhallitus teki päätöksen hankkeen aikaansaaman Savitaipaleen kunnan maisemointisuunnitelman toteuttamisesta kolmen seuraavan vuoden aikana. Suunnitelman ensimmäistä vaihetta ryhdyttiin toteuttamaan jo hankevuonna 2015.

Lokakuussa, viimeisenä toimintakuukautenaan, hanke osallistui Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Passion-tiimin järjestämään työhyvinvointi-ideakilpailuun. Kilpailun tavoitteena oli löytää vapaasti käytettävissä oleva teko tai menetelmä, jolla arjen työhyvinvointia, luovuutta ja työyhteisön intohimoa on parannettu. Kilpailussa etsittiin tekoa, jolla saadaan aikaan innostusta ja sitä kautta esimerkkiä maakunnan työyhteisöihin.

Eky-hankkeen toimintatapaa on kehitetty tulosten aikaansaamiseksi koko hankkeen ajan. Menestystä tavoitellen sitä on jalostettu kuntalaisten yhteisissä työyhteisöissä, työpajoissa, seminaareissa ja sosiaalisessa mediassa. Elinvoimaisen kuntakeskuksen rakentamistyön ja kuntalaisten osallistamisesimerkin avulla Savitaipaleen kunta voitti Passion-ideakilpailun. Palkinto luovutettiin kunnanjohtaja Tapio Iso-Mustajärvelle ja Eky-hankevetäjälle, elinkeinoasiamies Eija Pajulalle Etelä-Karjalan kauppakamarin 75-vuotisjuhlassa Lappeenrannassa 27.11.2015.

2. HANKKEEN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu hankesuunnitelmassa alla esitetyllä tavalla.

Esiselvitys

- lähtökohdat kehittämiselle, asukkaiden viihtyvyyteen ja yritysten sijoittumiseen vaikuttavat tekijät
- selvitys vetovoimaisuutta heikentävistä kohteista ja tekijöistä
- kyselyt / kuntalaiset, virkamiehet, vapaa-ajan asukkaat ja yrittäjät

Sidosryhmäyhteistyö

- Maaseudun sivistysliitto, Saimaa AMK, Työ- ja elinkeinoviranomaiset, Länsi-Saimaan kehittämissyhdystys ry, Maaseudun Tulevaisuus –lehti
- verkostoituminen, yhteistyö, seminaarin suunnittelu, opinnäytteet

Pienet keskustat (PIKE) – yhteistyö

- elinvoimaisuus ja uusiutuminen, yhteistyö, verkostoituminen, tiedonkulku ja kokemustenvaihto

Maisemointisuunnitelman laadinta

- taajamakuvan parantaminen; taideilme, ympäristörakentaminen, valaistus
- puuston ja kasvillisuuden raivaus-, ohjeistus-, ja hoito- ja valvontasuunnitelma
- suunnitelma; yleinen siisteys, nurmikot, ojanvarret, pensaiden ja kukkien istutukset ja hoito

Eky – hankkeen työpajoihin kutsutaan edellä mainittujen toimialojen edustajia, kunnan toimihenkilöitä sekä alue- ja yhdyskuntasuunnittelijoita. Taajamakuvan parantaminen taideilmeellä, ympäristörakentamisella ja valaistuksella vaatii erikoisosaamista. Kyläkeskuksen maisemointi ja yleinen siisteys nurmikoineen, pensaiden ja kukkien istutuksineen ja hoito-toimenpiteineen sekä matkailuinformaation ja opastuksen suunnittelu ja toteuttaminen on usean ammattiosaajan yhteistyötä.

Koeyrittäjyysmallin rakentaminen

- koeyrittäjyyskynnyksen madaltaminen
- koeyrittäjien ja koeyritysten rekrytointi
- yhteistyö Te-toimiston kanssa
- yhteenveto SISU-seminaaria varten

3. Selvitykset

Ohjausryhmä piti ensimmäisen kokouksensa 18.2.2015. Kokouksessa keskusteltiin *Pienet keskustat – yhteistyöverkoston (Pike)* onnistuneista pienten paikkakuntien, esimerkiksi Mäntyharjun vetovoimaisuuden edistämiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Esillä oli myös mm. Mänttä-Vilppula, jossa Piken seuraava seminaari järjestettäisiin. Ohjausryhmä päätti osallistua seminaariin.

Hankkeen ohjausryhmä oli yksimielinen siitä, että Pike-mallia tulisi hyödyntää eteläkarjalaisen maaseudun ja kuntakeskuksen elinvoiman ja uusiutumisen merkityksen esilletuomiseksi. Jotta Ekyn avulla pystyttäisiin lisäämään paikallis- ja aluetaloudellista vaikuttavuutta ja vahvistamaan uusien yrittäjien ja asukkaiden paikkakunnalle sijoittumishalukkuutta tarvittaisiin vastaavanlaisia Pike-toimenpiteitä.

Ilman elinvoimaisia keskuksia alueen toimintaympäristö ei houkuttele. Kun kuntalaiset sitoutuvat ja luottavat tulevaisuuteen myös uudet asukkaat ja yrittäjät kiinnostuvat ja haluavat investoida kuntaan.

Esillä olleista kuntaesimerkeistä selvisi, että hyvään tulokseen elinvoimaisuuden edistämässä voidaan päästä vain, jos päättäjillä, asukkailla ja yrittäjillä on vahva yhteinen tahtotila, päämäärä ja sitoumus saada nykyisiä asukkaita ja uusia tulijoita viihtymään, asumaan ja investoimaan alueelle. *Esiselvitystä* pidettiin erittäin tärkeänä hankkeen onnistumisen kannalta. Ohjausryhmän kokouksessa käytiin keskustelua kahdesta jo saadusta esiselvitystarjouksesta ja niiden sisällöstä.

Kolmas tarjous saapui ohjausryhmän kokouksen jälkeen vetovoimaisuuden selvittämistyöhön erikoistuneelta Mikko Virkamäeltä Kotialue Oy:stä. Virkamäen tarjous osoittautui kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Virkamäki oli aiemmin toteuttanut vastaavanlaisia selvityksiä ja hänellä oli valmis ohjelma analysointia ja tutkimuksen tekemistä varten.

Selvitystyön kautta hanke saisi hyvät lähtökohdat kehittämistyölle. Ohjausryhmä oli yksimielinen siitä, että kun asukkaiden viihtyvyyteen ja yritysten sijoittumiseen vaikuttavat tekijät ja vetovoimaisuutta heikentävät asiat kootaan yhteen, maisemointi- ja hoitosuunnitelmaan, taajamakuvan kohentamiseen ja ympäristörakentamiseen ja kasvillisuuden raivaustyöhön sitouduttaisiin varmasti.

Virkamäki aloitti työnsä 18.3.2015. ja lähetti 297 paikkakunnan vaikuttajalle; yrittäjille, yhdistysten edustajille, luottamushenkilöille ja useille aktiivisille kuntalaisille Pike-kyselyn.

TAVOITE	TOIMENPIDE	TULOS
Ohjausryhmä	Järjestäytyminen	Kokous 18.2.
Vetovoimainen eteläkarjalainen maaseutu Esiselvitys	Tarjousten käsittely 19.2.	Kotialue Oy, Mikko Virkamäki Savitaipaleen kunnan kuntakeskuksen kehittämisen esiselvitystyö
Paikallis- ja aluetaloudellinen vaikuttavuus	PIKE-seminaariin osallistuminen	Pike-seminaari 23.4.Mäntässä
Kuntakeskuksen elinvoima ja uusiutuminen	Pike-kyselyt Työpajat 11.5. ja 21.5. Ilmoitukset/ESS, LSS, Vartti-lehti	Pike-raportti ja kuntakeskuksen kehittämismalli Strategialuonnos
Maisemointi- ja hoitosuunnitelma	Tarjousten käsittely 4.8.	Virena Ky, Virpi Pakainen

Tarjouspyynnöt *maisemointisuunnitelmasta* lähetettiin Kartakolle, Virena Ky:lle ja Viherpalvelu Greenhome Oy:lle. Virenan tarjous oli Karttaakoa huomattavasti edullisempi. Viherpalvelu Greenhome Oy:ltä ei tullut tarjousta.

Hankkeen ohjausryhmä vieraili Mänttä-Vilpulassa Pike-seminaarissa 23.4. Seminaarikäynti oli hyvin hyödyllinen Eky-hankkeelle. Seminaari vahvisti uskoa onnistumisesta ja antoi monia hyviä vinkkejä hankkeen eteenpäin viemiseksi.

Kotialue Oy:n Mikko Virkamäki esitteli *työpajoissa* tulosten perusteella laatimansa kuntakeskuksen kehittämismallin. Tavoitteena on välttää ns. "ökysuunnittelu", joka jäisi todennäköisesti pöytälaatikkoon, aiheuttaisi paljon työtä ja lopuksi pettymystä. Mikko Virkamäki järjesti kaksi Pike-työpajaa. Työpajoissa käytiin läpi Pike-kyselyjen tulokset. Kyselyt lähetettiin 297 kuntalaiselle. Vastauksia saatiin yhteensä 114. Vastausprosentti oli erittäin hyvä, 38 prosenttia. Tulosta voidaan perustellusti pitää kuntalaisten mielipiteenä. Avoimia kirjallisia vastauksia oli yhteensä 1463. Niistä tietokoneohjelman avulla louhittiin ns. sanapilviä johtopäätöksiä varten. Kyselyjen ja louhinnan perusteella syntyneet johtopäätökset esiteltiin SISU-seminaarissa 30.5.

SISU-seminaarin suunnittelu alkoi tavoitteiden ja sisällön suunnittelulla maaliskuussa. Seminaarin mahdollisiksi esiintyjiksi pyydettiin, mm. toimittaja Leena Pakkasta, Maaseudun tulevaisuuden päätoimittaja Mikael Pentikäistä ja filosofi Esa Saarista. Seminaarin ajankohtaisuus sai hyvää palautetta – "sisulle on tilausta".

Seminaariajatus sai alkunsa Savitaipaleen kunnan elinkeinopalvelujen aiemmin tuottamasta, maaseudun elinvoimaisuutta esille tuovasta SISU-lehdestä. Suomalaista sisuhan pidetään maailmalla merkkituotteena, miksipä pieni sisukas Savitaipale ei sitä hyödyntäisi.

Sisusta väitöstä tekevä Emilia Lahti löytyi sisufilosofiaan perehtymisen kautta googlettamalla. Mieleen muistui myös hänestä tehty lehtiartikkeli. Hankevetäjä otti Skype-yhteyden Emiliaan. Kaliforniassa asuva Emilia innostui välittömästi SISU-seminaarista.

"Minusta teidän energisyytenne ja miten tunnutte suorastaan saavan voimaa haasteista on hurjan vaikuttavaa. I love it.", sanoi SISU-seminaarin pääpuhujaja Emilia E. Lahti, YTM, MAPP, sisututkija.

Yhteensattuma oli täydellinen, kun kunnanjohtaja Tapio Iso-Mustajärven kontakti Esa Saariseen paljasti, että Emilia Lahti oli hänen oppilaansa Aalto-yliopistossa! Vaikka Emilia opintojensa vuoksi vierailee usein Suomessa, silti hänen aikataulunsa määräiti seminaaripäiväksi kevään hankalimman ajankohdan, koulujen päättymispäivän 30.5.

Ajankohdan vuoksi sisusta innostuneet Pakkanen, Pentikäinen, Saarinen ja monet muut halukkaat joutuivat jäämään pois seminaarista.

Seminaarin tavoite oli kuitenkin sisukkuuden esiintuominen – ei mahdollisimman suuri osallistujajoukko. Oli selvää, että seminaari pidettäisiin juuri tuona hanakalana ajankohtana. Vaikeissa tilanteissa on uskallettava ja etsittävä erilaisia ratkaisumalleja, joten tilaisuus päätettiin videoida. Pääesiintyjä Emilia Lahden esitys tallennettaisiin ja videoklippit seminaarista ladattaisiin You Tubeen ja kaikkien esiintyjien esitykset Dropboxiin. Seminaarin antia, sisua, voisi siten annostella tarvittaessa jälkikäteen eri jakelukanavista.

Näin SISU-seminaarista kerrottiin Savitaipaleen kunnan SISU-julkaisussa toukokuussa.

Sisulle on tilausta Savitaipaleella

MENESTYMMME, KUN SISUUNNUMME YLITTÄMÄÄN ITSEMME

SISU-SEMINAARI 30.5. SAVITAIPALEELLA

- suomalaista sisua sukupolvelta toiselle -

Kantri Hostelli, Koulutie 11, 54800 Savitaipale

Ilmoittautumiset 25.5. mennessä: www.savitaipale.fi/sisuilmo

OHJELMA

11.00–12.00	Lounas Kantri Hotellin Burger Heavenissa, omakustanteinen
12.00–12.15	Tervetuloa SISUun, Tapio Iso-Mustajärvi, Savitaipaleen kunnanjohtaja
12.15–13.00	Sisulla ja sydämellä – kohti merkityksellistä huomista, Emilia E. Lahti, YTM, MAPP, sisututkija Aalto-yliopistossa
13.00–13.45	Pienen kunnan tulevaisuuden roolit, Jenni Airaksinen, Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu, yliopiston lehtori
Kahvitauko	
14.15–15.00	Elinvoimainen kuntakeskus, Mikko Virkamäki, Kotialue Oy, toimitusjohtaja
15.00–15.45	Oppilaitos- ja yritys yhteistyö, tutkimuspäällikkö Henri Karppinen, Saimaa AMK
15.45–16.30	Paneelikeskustelu

SISU-seminaarissa menestyminen aloitettiin sanasta me. Esiintyjinä oli joukko nimekkäitä "sisupusseja", jotka yhdessä haluavat tehdä maaseudusta asumisen, yrittämisen ja ihailemisen arvoisen.

- Ei ole tarkoitus syyllistää yksilöitä ja patistaa heitä olemaan entistä tuottavampia. Liikaa puhutaan siitä, että jokainen on oman onnensa seppä, Lahti torjui kylmän maailmankuvan.

Lisätietoa tieteestä hyvinvoinnin taustalla: <http://bit.ly/16xY6Ot>.

Seminaarissa sovellettiin Lahden keinoja hyödyntää sisua maaseudun elinvoimaistamiseksi:

1. Tiedostamme, että omalla tavallamme kommunikoida kyläyhteisössä on aina seurauksia: se joko avaa tai sulkee ovia. 2. Jos olemme valmiita antamaan omaa panostamme koko kylän hyödyksi, emmekä vain ottamaan, saamme itsekkin enemmän. 3. Muistamme antaa kunniaa ja kiitosta heille, joille se kuuluu. Välittäminen ei kulu käytössä.

Savitaipaleen kunnan tavoite rakentaa vetovoimaista eteläkarjalaista maaseutua ja nostaa kuntakeskuksensa elinvoimaa ja uusiutumisen merkitystä nykyistä paremmin esille toteutui SISU-seminaarin myötä. Seminaari kokosi päättäjien, asukkaiden ja yrittäjien ajatuksia ja esitteli sovellettavia toimintatapoja myös muille Etelä-Karjalan pienille kunnille maaseudun elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

TAVOITE	TOIMENPIDE	TULOKSET
SISU-seminaari 30.5. -suomalaista sisua sukupolvelta toiselle-	Tavoitteet, sisältösuunnitelma, valmistelut, esiintyjät, kutsuilmoitukset, sähköpostikutsut, esitteet, ohjelman käsikirjoitus Videopuhelu 11.4. Kaliforniaan Emilia Lahdelle SISU-seminaariesite	www.youtube.com/watch?v=UhfZA4fyHs Seminaariesitykset jaettavana Dropboxissa Tilaisuuden videointi Emilia Lahden esitystaltiointi Savitaipaleen kuntakeskuksen elinvoima ja uusiutumisen merkitys nykyistä paremmin esille

4. TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS

Hankkeen toimenpiteet ja tavoitteet on kuvattu hankesuunnitelmassa alla esitetyllä tavalla.

Kehittämistoimenpide	TAVOITE	TEHTÄVÄ	TULOS
Esiselvitys	YHTEINEN TAHTOTILA	YHTEENVETO	EKY-TYÖ KÄYNNISTYY
Maisemointisuunnitelma	NÄKYVÄT TULOKSET	VUOSITTAINEN TOTEUTUS	VIIHTYVYYS & ELINVOIMAISSUUS LISÄÄNTYY
Sidosryhmäyhteistyö Pike-yhteistyö	VERKOSTO SYNTYY	AKTIIVINEN TOIMINTA	KOKEMUKSET & TIETO SISU-SEMINAARI
Koeyrittäjyys	KOKEILU	RÄÄTÄLÖINTI	MALLI KÄYTÄNTÖÖN

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat koeyrittäjyyttä lukuun ottamatta hankesuunnitelmassa esitetyllä tavalla.

Koeyrittäjyysmallin kehittäminen aloitettiin ja koeyrittäjäehdokas Leena Dahl kutsuttiin vierailemaan Savitaipaleella 12. – 14.3. Dahl tapasi mahdollisia yhteistyökumppaneita, savitaipalelaisia yrittäjiä, kunnan toimihenkilöitä ja hankkeen ohjausryhmän jäsenistä, puheenjohtaja Sirpa Onttisen ja ohjausryhmän jäsenen Kari Kotirinnan.

Vierailu koeyrittäjäyryyksessä, Ainolan pihamaalla ei tuottanut toivottua tulosta. Paikka ei sijaintinsa vuoksi sopinut potentiaaliselle koeyrittäjälle.

Keskusteluissa selvisi, että Kuolimojärven tutkiminen oli luonnonvaratuottajaksi valmistuvan Leena Dahlin ja hänen ryhmänsä (n. 10 henkilöä) kiinnostuksen pääasiallinen kohde.

Dahlin ryhmää kiinnosti mahdollinen Pro Kuolimon rahoittama hanke, jonka turvin ryhmä olisi halunnut tutkia Kuolimojärveä ja mahdollisesti rakentaa vasta sen jälkeen tutkimustensa tulosten ympärille yritystoimintaa. Neuvottelut päättyivät tuloksettomina.

Koeyrittäjyydessä ajatuksena oli, että yrittäjä vuokraa liiketoimintansa yksityishenkilölle ja sen jälkeen toimii liiketoiminnan vuokranneen henkilön mentorina, ohjaajana.

TE-toimiston näkökulmasta koeyrittäjyyttä ei voida viedä eteenpäin. Te-toimiston päällikkö Tia Piikin mielestä uudet avaukset työllistymismahdollisuuksien lisäämiseksi kuitenkin ovat aina tervetulleita ja toisaalta työkokeilun mahdollisuuksia voidaan lähestyä siihen liittyvän lainsäädännön ja ohjeistuksen rajoissa. Yritys voi tarjota mahdollisuuden yrittäjämäisen tehtävän työkokeiluun. Tällöin yritys ei kuitenkaan vuokraa liiketoimintaansa työkokeilijalle, vaan työkokeilija voi olla yrityksessä ohjatusti tutustumassa yrittäjyyteen liittyviin työtehtäviin.

Tiia Piikki (19.9.2014):

"Ajatuksenanne on, että yrittäjä vuokraa liiketoimintansa yksityishenkilölle ja sen jälkeen toimii liiketoiminnan vuokranneen henkilön mentorina, ohjaajana.

- Kun henkilö vuokraa liiketoiminnan ja harjoittaa tuota vuokrattua liiketoimintaa, tulee hänestä yrittäjä. Kun hänestä tulee yrittäjä, hän ei ole enää työtön ja kun hän työllistyy kokopäiväisesti yritystoiminnassaan, ei hänellä ole oikeutta työttömyysetuuteen.

- Työkokeilun järjestäjänä voi olla yritys, yksityinen elinkeinoharjoittaja, kunta, kuntayhtymä, muu yhteisö, säätiö tai valtion virasto tai laitos. Yksityishenkilö ei voi toimia työkokeilun järjestäjänä. Tässä tapauksessa henkilö olisi työkokeilussa omassa yrityksessään, mikä ei ole mahdollista tai kokeilun järjestäjänä toimisi yksityishenkilö (mentori), mikä ei siis myöskään ole mahdollista.

Ajatuksenanne on tarjota ammattilaiselle mahdollisuus kokeilla yrittäjyyttä 6 kuukauden ajan.

- Työkokeilun tavoitteena on selvittää henkilöasiakkaan ammatinvalinta- ja uravaihtoehtoja (kun hänellä ei ole ammatillista koulutusta tai kyseessä on ammatinvaihtotilanne) tai tukea paluuta työmarkkinoille (taustalla on poissaolo työmarkkinoilta). Työkokeilun käyttö on siis rajattu em. tilanteisiin, eikä voida ajatella, että se olisi kenen tahansa "työttömän ammattilaisen" käytettävissä. Lisäksi kyseessä on pääsääntöisesti lyhytkestoinen, enintään muutaman kuukauden pituinen palvelu.

Ajatuksenanne on, että TE-toimistosta saa tietoa työnantajista, jotka voivat ottaa koeyrittäjän työkokeiluun.

- Meillä ei ole tiedossamme koeyrittäjyyteen liittyviä työkokeilun järjestäjiä, vaan työnantajia, jotka ovat ilmaisseet, että heillä on valmius ohjata työkokeilijoita tiettyihin työtehtäviin tai aloihin liittyen ottaen huomioon työkokeilun käyttötarkoitukset. Tuo tehtävä sinällään voi liittyä yrittäjyyteen, mutta kyse ei ole esittämässänne muodossa tapatuvasta koeyrittäjyydestä."

Kunnanjohtaja Tapio Iso-Mustajärvi otti yhteyttä koeyrittäjyysmallista Työ- ja elinkeinoministeriöön syksyllä 2014. Työ- ja elinkeinoministeriö vastasi Iso-Mustajärvelle 30.10.2014. Ministeriö piti mallia mielenkiintoisena ja selvittämisen arvoisena ja totesi, että työttömyysetuudella työskentelemisen mahdollisuutta tulisi tarkemmin selvittää paikallisen TE-toimiston kanssa.

Tia Piikin uudelleen tapaaminen 13.3.2015 ei vienyt koeyrittäjyysmallia eteenpäin.

Koeyrittäjyyttä päätettiin edistää *Etsikö uutta alkua – mediakampanjan* avulla. Kampanja toteutettiin heti kesälomien jälkeen. Lehtien kesäajan ilmestymisten vuoksi hankkeelle oli haettava jatkoaikaa. Hankevetäjä pyysi hankkeelle jatkoaikaa koeyrittäjien rekrytointi-ilmoituksiin ja Pike-tutustumismatkoihin ja koeyrittäjien matkakustannuksiin budjetoitujen eurojen siirtoa markkinointiin. Aikakausilehtiin kohdennettu laajempi näkyvyys ja näyttävyyys koeyrittäjien houkuttelemiseksi olisi tarpeen. Elokuussa aloitettiin valtakunnallisen kampanjan toteuttaminen Suomen Kuvalehdessä ja Seura-lehdessä. Paremman valtakunnallisen peiton aikaan saamiseksi jatkoajalla toteutettiin ilmoitukset Maalle-lehdessä. Metsästys ja Kalastus-lehti ja Anna-lehti vaihdettiin lopulta Maaseudun tulevaisuus ja Etelä-Saimaan Sanomat – lehtiin.

Hankevetäjä loi Etsikö uutta alkua – mediakampanjaa vahvistamaan Visitsavitaipale.com – sivustolle Koeyrittäminen ja Jatkaajia yrityksille – sivut.

Tutkimusten mukaan suurin paikkakunnalle muuttohokutin on luonnollisesti työpaikka. Heti seuraavina tulevat asuminen ja vapaa-ajanpalvelut. Sivuston kautta Savitaipaleesta kiinnostuneet pääsivät tutustumaan Savitaipaleen kunnan tarjoamiin mahdollisuuksiin, mahdollisen työpaikan, asumisen ja vapaa-ajanpalveluiden lisäksi myös meneillään ja suunnitteilla oleviin hankkeisiin kuten Ekyyn, ympäristösuunnitelmaan, Savitaipaleen tulevaan yritystaloon ja LIIKU-hankkeeseen. Selkeä kokonaisuus ja mielikuva elinvoimaisesta, eteenpäin pyrkivästä ja kehittyvästä paikkakunnasta oletettavasti vahvistaisi ja vauhdittaisi sivustolla kävijän muuttopäätöstä.

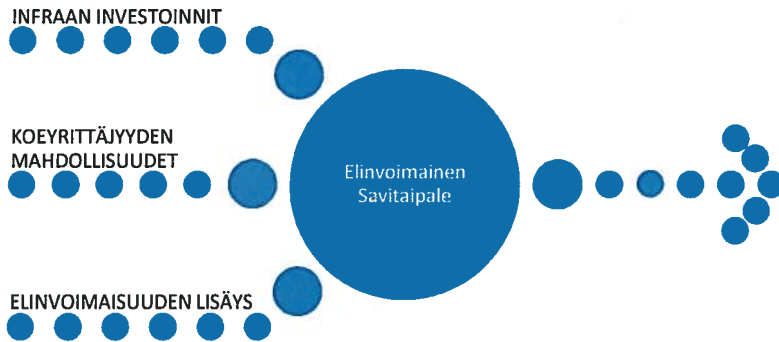
Sivustolla oli mahdollisuus jättää joko hakemus Hae koeyrittäjäksi – lomakkeella tai pelkät yhteystietonsa yhteydenottoa varten, mikäli oli kiinnostunut jatkamaan luopuvien yritysten yritystoimintaa

TAVOITE	TOIMENPIDE	TULOS
Koeyrittäjyyden edistäminen	Vierailuohjelman suunnittelu Juttu SISU-lehteen Sähköposteja, palavereja	Leena Dahlin vierailu 12.–14.3.
Koeyrittäjyyden edistäminen Uusien asukkaiden ja yrittäjien paikkakunnalle sijoittuminen	Etsikö uutta alkua – kampanjan suunnittelu Seura, Suomen Kuvalehti ESS, Maaseudun Tulevaisuus ja Maalle-lehti www.visitsavitaipale.com -alustalle Koeyrittäjyys-sivu Jatkaajia yrityksille – sivu Hae koeyrittäjäksi –lomake	Jatkohanke / hyväksyntä 31.8. 20 koeyrittäjyydestä tai yritysten jatkamisesta kiinnostunutta UUSI ALKU – verkostoitamat 15.1.2016
Maisemointisuunnitelma	2x ilmoitus Länsi-Saimaan Sanomat/ ympäristösuunnitelman esittely	Ympäristösuunnitelma Virena Ky/ luonnonvaraopiskelija viemään suunnitelma käytäntöön Tervetuloa Savitaipaleelle – porttiryhmä
Vuokrattavat maatilat	2x ilmoitus Länsi-Saimaan Sanomat	Yksi yhteydenotto
Elinvoimaisuuden vahvistaminen ja tunnettuuden edistäminen	Ekystä tiedottaminen, markkinointi ja sosiaalisen median proaktiivinen käyttö	Passion-työhyvinvointi-ideakilpailun voitto Osallistumispyyntö Vaasan yliopiston Edelläkävijäkunta-tutkimukseen Esittelypyyntö Kaakkois-Suomen Ely-keskukselta

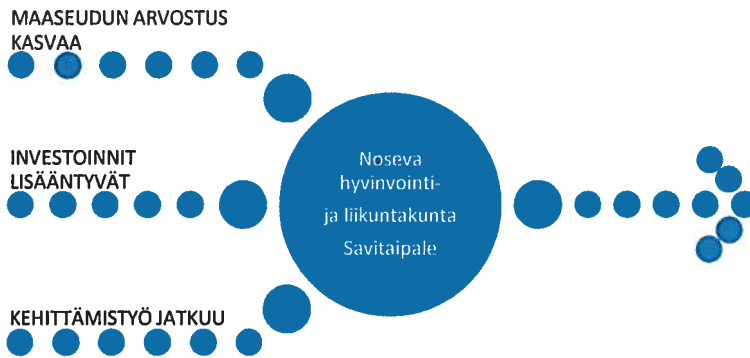
Hanke kartoitti mahdollisia myytäviä tai vuokrattavia maa- ja autiotiloja kahdella ilmoituksella Länsi-Saimaan Sanomissa. Sellaiseksi ilmoittautui vain yksi perikunnan hallussa oleva tila. Autiona olevien tilojen kartoittamiseksi tarvittaisiin pelkkien sanomalehti-ilmoitusten sijaan tehokkaampia toimia. Hankevetäjän aika ei riittänyt kylillä kiertämiseen ja kyläläisten jututtamiseen tietojen saamiseksi.

Mediakampanjan avulla tavoitettujen potentiaalisten muuttajien pääasiallisin asumistoive oli maaseutuasuminen, joka mahdollistaisi pienimuotoisen viljelyn ja kotieläinten pidon. Keskusteluissa hankevetäjällä oli tarjota vain yksi kohde. Oli kiire perustaa www.visitsavitaipale.com-sivustolle asumissivu ja linkit monipuolisiin asumisen vaihtoehtoihin ja korostaa mm. vuokralla asumista (koeasuminen) ennen varsinaista muuttopäätöstä.

Hankkeen vaikuttavuus on kuvattu hankesuunnitelmassa alla esitetyllä tavalla.

YHTEINEN TAHTOTILA

MAINEEN KASVU

EK:N MAASEUDUN TUNNETTUUS

Hankkeen tavoitteet, yhteinen tahtotila, maineen kasvu ja Etelä-Karjalan maaseudun tunnettuus toteutuivat hankesuunnitelmassa esitetyllä tavalla.

Yhteisen tahtotilan saavuttamisesta on osoituksena mm. kunnan myönteinen suhtautuminen ympäristösuunnitelman läpivientiin. Vetomaisuuden lisääminen nähdään tulevien investointien arvoiseksi. Elinvoimaisuus paranee ja kilpailukyky kasvaa, kun ympäristön vetovoimaa parannetaan.

Virenan Ky:n ympäristösuunnitelmassa keskitytään myös Tervetuloa Savitaipaleelle – portin uudistustyöhön. Hyvä merkki yhteisestä tahtotilasta oli myös innokkuus olla mukana porttityöryhmässä. Työryhmän tavoitteena on saada portista aikaiseksi kuntalaisten ylpeydenkohde ja nähtävyys, jota tulnaisiin katsomaan kauempaakin. Yhteistyössä on mukana yritysten ja yhteisöjen edustajia sekä ympäristötaideteoksen visuaalisuuden perään katsojina kolme taiteilijaa.

Kehittämistyön jatkamiseen suhtaudutaan nyt aiempaa myönteisemmin ja kunnan mainetta halutaan kasvattaa uudella hankkeella, Eky-hankkeen tuloksena syntyneellä jatkohankkeella. Savitaipaleen liikunta-, hyvinvointi- ja matkailuhanke, LIIKU on saanut jo tukea Leaderilta ja odottaa parhaillaan rahoituspäätöstä Elyltä.

Voitto Etelä-Karjalan kauppakamarin järjestämässä Passioin-.työhyvinvointi-ideakilpailussa osoitti EKY- brändin syntyneen. Voiton mukanaan tuoma julkisuus kasvattaa jatkossa tavoitteen mukaisesti sekä Savitaipaleen että Etelä-Karjalan tunnettuutta. Joulukuun alussa Eky-hanketta pyydettiin osallistumaan Vaasan yliopiston Edelläkävijäkunta – tutkimukseen. Kaakkois-Suomen Ely-keskuksesta otettiin myös yhteyttä ja pyydettiin esittelemään työhyvinvointi-ideakilpailun voittotyötä. Vuodenvaihteessa Eky-hanke ilmoitetaan myös Kuntaliiton ylläpitämään Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailuun.

3 TIEDOTTAMINEN

Hankkeelle tuotettiin omat Facebook-sivut ja Twitter-tili. Hankkeesta tiedotettiin ja sitä markkinoitiin aktiivisesti kohderyhmille ja suurelle yleisölle sosiaalisen median, sähköpostin ja tiedotusvälineiden kautta.

Ensimmäinen mediatiedote lähetettiin median edustajille 10.2. ja hankkeelle luotiin omat facebook-sivut <https://www.facebook.com/elinvoimainensavitaipale/?ref=hl>.

Hankkeesta tiedotettiin aika ajoin Savitaipaleen kunnan facebookissa, <https://www.facebook.com/Savitaipale>.

Hankkeen aikana tehtiin sivupäivityksiä säännöllisesti ja siten hankkeesta kiinnostuneet pystyivät seuraamaan toimenpiteiden etenemistä digitaalisesti.

SISU-seminaarista toteutettiin videoklippit, jotka ladattiin You Tubeen. Kaikkien esiintyjien esitykset jaettiin Dropboxin kautta seminaariosallistujille. Seminaarin antia, savitaipaleista sisua on mahdollista esitellä tarvittaessa jälkikäteen eri jakelukanavista.

Kilpailu- ja tutkimusosallistumiset, kuten Passion, Edelläkävijäkunta ja Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailut, mahdollistuvat hyvien digitaalisten taltiointien ja verkkokanssakäymisten ansiosta.

Mediatiedotteet

- 10.2. Elinvoimainen kuntakeskus – hanke on käynnistynyt Savitaipaleella
- 29.5. SISU-seminaari Savitaipaleella
- 18.8. Savitaipaleen keskustan alue kaipaa kohennusta
- 12.11. Savitaipaleen kuntailme uudistuu
- 30.11. Elinvoimainen kuntakeskus – hanketyölle Passion-palkinto

4 KILPAILUTTAMINEN

Alle 4000 euron pienhankinnoista tehtiin kolmen toimittajan hintavertailut. Yli 4000 euron hankinnat kilpailutettiin. Tarjoukset pyydettiin sähköpostilla kolmelta toimijalta. Tarjouksista tehtiin riittävä vertailu kokonaistaloudellisen edullisuuden perustella. Tarjouspyynnössä olivat mukana kaikki ne tiedot, joilla oli merkitystä hankinnan kannalta. Tarjous/hankintasopimus on tehty 6000 euron esiselvityksestä.

5. RAHOITUSSELVITYS

Kustannusten toteutuminen	Myönnetty rahoitus	Toteutuma 1.2.-31.10.2015	Erotus
Ulkopuoliset palvelut	26 000,00 €	23 007,58 €	2 992,42 €
Henkilöstökulut		987,50 €	- 987,50 €
Muut kulut	3 000,00 €	2 367,54 €	632,46 €
	29 000,00 €	26 362,62 €	2 637,38 €

Rahoituksen toteutuminen	Myönnetty	%	Toteutuma	%
Maakunnan kehittämisraha	20 300,00 €	70	18 453,83 €	70
Kuntarahoitus	8 700,00 €	30	7 908,79 €	30
	29 000,00 €	100	26 362,62 €	100

1. HANKKEEN HENKILÖSTÖ

Elinvoimainen kuntakeskus – hankkeen hakijana oli Savitaipaleen kunta. Elinkeinoasiamies Eija Pajula toimi oman työnsä ohella hankkeen vetäjänä ja vastasi hankkeen toteuttamisesta ja hankehallinnosta. Laskentasihteeri Sirkku Aholaakko vastasi hankkeen kirjanpidosta.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat Länsi-Saimaan Leaderin toiminnanjohtaja Sirpa Onttinen, Savitaipaleen kunnanvaltuuston varapuheenjohtaja Kari Kotirinta, Savitaipaleen kunnan aluearkkitehti, maakäyttöinsinööri Antti Hirvikallio, tilitoimistoyrittäjä Markku Kivistö ja Etelä-Karjalan liiton edustajana maaseutuasiamies Jari Lantta. Sihteerinä toimi Eija Pajula.

Hankkeen merkittävät yhteistyökumppanit olivat kuntalaiset, yrittäjät ja kunta-aktiivit. He osallistuivat esiselvitysvaiheessa Pike-kyselyyn kiitettävällä tavalla. Tulosta voidaan pitää kuntalaisten kantana toimenpiteiksi kunnan paikallis- ja aluetaloudellista vaikuttavuuden lisäämiseksi ja uusien yrittäjien ja asukkaiden paikkakunnalle sijoittumishalukkuuden vahvistamiseksi.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat myös SISU-seminaarin pääesiintyjä, sisufilosofiasta väitöstä Aalto-yliopistoon tekevä Emlia Lahti ja esiintyjät Henri Karppinen Saimaa Ammattikorkeakoulusta ja Jenni Airaksinen Tampereen johtamiskorkeakoulusta. Tilaisuuden vetäjänä toimi Pike-kyselyn ja esiselvityksen toteuttaja, kuntakeskuksen kehittämismallin luoja ja strategialuonnoksen tekijä Mikko Virkamäki Kotialaue Oy:stä.

5 TOIMINNAN JATKUVUUS

Hankkeessa laadittiin konkreettinen toimenpideohjelma maisemointityölle. Savitaipaleen kunta toteuttaa Ekysssä syntyneen Virena Ky:n laatiman ympäristösuunnitelman vuosina 2015–2017.

Eky-hanke toimi hyvänä pohjana jatkotoimille, nyt alustavasti suunnitellulle LIIKU -hankkeelle (Leader). LIIKU nostaa Savitaipaleen pienten kuntien joukossa yhdeksi Suomen johtavista liikunta-, hyvinvointi- ja matkailukunnista. Hanketta on valmisteltu yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. LIIKU rakentaa toimijoiden ja palvelujen verkoston digitaalisesti. Verkoston toimintaa vahvistetaan monikanavaisella markkinoinnilla, verkostotoimijoita koulutetaan ja yhteistyötä tehdään alueellisesti. Alustava kustannusarvio on 190 000 €.

LIIKU-hankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä ovat mm. 1) liikuntakunta, joka pystyy lisäämään liikunta-, hyvinvointi- ja matkailupalvelutuotteidensa kysyntää ja siten vahvistamaan paikallis- ja aluetaloutta 2) rakentaa liikunta- ja hyvinvointituotteiden ja -palvelujen, majoitus-, ravintola- ja kahvilapalvelujen sekä tapahtuma-, ohjelma- ja muiden oheispalvelujen yhteistyöverkosto 3) yhdistää markkinoinnin näkökulmasta hajallaan olevat tuotteet ja palvelut kokonaisuudeksi www.visitsavitaipale.com -sivustolle 4) tehdä markkinointia, kehittää ja suunnitella varausjärjestelmä ja verkkokauppa.

Kohderyhmät ja hyödynsaajat 1) urheilujoukkueet, liikuntaseurat, työhyvinvoinnin asiakkaat, lapsiperheet ja yksittäiset matkailijat, senioriryhmät, venäläiset matkailijat, keskieurooppalaiset matkailijat, matkanjärjestäjät 2) liikunta- ja hyvinvointimatkailuyritykset ja matkailua lähellä olevat muut yritykset ja yhteisöt sekä asukkaat ja seudulla vierailijat.

Eky-hankkeen aikana ja sen päätyttyä koeyrittäjyyden ensimmäinen vaihe käynnistyi toisin kuin hankesuunnitelmassa on esitetty. Suunniteltujen maaseutuasumisenmessujen selvittelyjen sijaan Savitaipaleen kunta keskittyy mediakampanjan avulla yhteyttä ottaneisiin, maaseudulla asumisesta kiinnostuneisiin henkilöihin ja heidän Savitaipaleelle yritystoimintaa ja muutamista edistävään työhön.

UUSI ALKU -verkostoiltamat kokoaa mediakampanjan innoittamina yhteyttä ottaneet, mahdolliset uudet yrittäjät yhteen Kartanohotelli Olkkolan Hoviin 15.1.2016.

Olkkolan Hovin yrittäjä vaihtuu vuoden 2016 aikana. Savitaipaleen kunta kaavailee Olkkolasta hotelli- ja ravintolatoiminnan sekä liikunta-, hyvinvointi- ja luonnontuotteiden ja palvelujen keskusta. Tavoitteena on, että sekä Olkkolasta että ylipäättään maaseudun elinvoimistamisesta kiinnostuneet tapaavat mahdollisimman monia paikallisia liikunta- ja hyvinvointiyrittäjiä.

Paikalliset toimijat ja potentiaaliset uudet yrittäjät on nyt hyvä saada saman pöydän ääreen. Kartanohotellin yritystoiminta saa uudenlaisen liikkeellelähdon, kun Savitaipaleen liikunta- ja hyvinvointikokonaisuus, uusi yritystalo, verkostossa toimiminen ja kunnan antama markkinointiapu mm. LIIKU-hankkeen avulla tähtää Savitaipaleen tunnetuksi tekemiseen liikunta- ja hyvinvointipaikkakuntana.

Elinvoimainen kuntakeskus – hankkeen avulla syntyi tavoitteiden mukainen toimiva verkosto, ja yhteistyöstä tuli suunnitelmallisempaa ja koordinoitumpaa.

On yleistä, että pienissä maaseutukunnissa kuntakeskuksen maisemointi- ja viihtyisyyteen vaikuttavia toimia tehdään eri toimijoiden eriaikaisin toimenpitein.

Meille kävi niin kuin toivoimme: tiedonsaanti, laadukas toiminta ja paikallis- ja aluetaloudellinen vaikuttavuus ja yhteiskuntavastuu kuuluvat jatkossa nyt useiden toimijoiden arvoihin. Jatkossa yritykset, kunnan virkamiehet, asukasyhdistykset, matkailun, liikunnan ja kulttuurin toimijat tekevät yhteistyötä elinvoimaisen kuntakeskuksen ja sitä kautta koko Etelä-Karjalan vetovoimaisuuden hyväksi.

23.2.2016

